

Mariana AL-SALEH
Bogdana BACIU
Loana CIOBANU
Horia CRIOS
Tudor Cristian GONGU
Anida LASTO

Lilioara MACOVEI
Ruxandra-Magdalena MANEA
Maria NIȚU
Andreea PIȚULESCU
Nora RĂMŢICEANU

ÎMPLÂNZIND REALITATEA

ANTOLOGIE DE PROZĂ

EDITURA UNIVERSITARĂ

Prefață

Oameni. Femei și bărbați. Copii. Locuri. Timp.

Am încercat să găesc un numitor comun pentru povestirile prezentate în această antologie, un coordonator de idei care și-a pus amprenta în toate povestirile. Diferite ca stil, ca număr de pagini, ele vorbesc despre diverse locuri și întâmplări din viața de zi cu zi, din copilărie, întâmplări reale sau sublimite, despre mici cafenele în care se consumă începutul sau sfârșitul unor povești de dragoste, despre locația unui birou de serviciu, ca să numesc doar câteva dintre aceste locuri reale. Toate aceste locuri și întâmplări oferă realității șansa de a deveni visare.

Unde se află totuși sediul visării?

Personajele trăiesc, la modul real, în locuri reale, fie că este vorba despre deșertul de la granița Arabiei Saudite, din povestirea „Pași pe nisip” de Mariana Al-Saleh, sau micul apartament închiriat al Augustinei, din proza, ceva mai lungă, de peste 60 de pagini, „Pelicanul meu, Raoul” scrisă de Loana Ciobanu.

Ferma, pe care vrea să o viziteze personajul feminin fără nume din prima povestire, nu este altceva decât un vis, un loc cu „pământ fertil” în plin deșert. Femeia, însoțită de un bărbat, împreună cu fetița ei, Sara, face un drum, dus - întors prin deșert pentru a merge la fermă, un loc care există doar în visele ei. Îmblânzită, realitatea se

autoconstruiește dincolo de ea însăși, și dincolo de ea însăși se poate numi altfel. Visarea, ca „fata morgana“ de deșert, vine și pleacă, dar ea lasă pași pe nisip.

La fel se întâmplă și cu pelicanul Raoul, camaradul Augustinei, partener ideal al singurătății. Augustina adoptă o iluzie, un pelican, venit de nicăieri, care bate la ușa ei, căutând adăpost, după ce străbătuse toată lumea. De ce face Augustina, care trecuse prin câteva povești de dragoste, acest gest? De ce își împarte singurătatea, realitatea și destinul cu un pelican? Adoptarea unei iluzii de fericire face parte din mijloacele casnice de împlânzire a unei realități tot mai acaparatoare dintr-un orașel „plin de bârfe“. Este un ultim gest al Augustinei de apărare împotriva propriilor amintiri, împotriva micilor aniversări de la serviciu, împotriva vacanțelor estivale, când te îndrăgostești de cine nu trebuie. Și gestul ei de a adopta un pelican îi reușește! Deschizându-i ușa și lăsându-l să intre în micul ei apartament închiriat, ea deschide ușa unui vis nemărturisit.

Dorința lui de a o întâlni pe Scufița Roșie, din proza lui Bogdana Baciuc „Poveste cu lupi“, cu vădită trimitere la vechiul basm, creează premise pentru o fluiditate a personajelor. Un tânăr reporter, care merge la doamna Noir să-i ia un interviu, poposește la un han, în care o adolescentă, pe post de „mică bucătăreasă la hanul din pădure“, răstoarnă vechiul basm. Recuzita ei de îmbrăcăminte, roșie din cap până în picioare, care-i atrage și numele, este iluzorie. A doua zi, trecând din nou pe la hanul din pădure, Scufița Roșie nu mai este de găsit.

Unde este sediul visării?

Un rezident la chirurgie, din proza cu același titlu de Nora Râmniceau, ar da, poate, un răspuns foarte exact. Dar nu este de ajuns.

Tudor Cristian Gongu visează la o lansare de carte ideală. „Se spune că dorința este mai puternică decât obiectul dorinței”, spune el în povestirea din această antologie. Cele întâmplate la modul real la standul de cărți se subordonează tocmai acestei dorințe de ideal.

Proza socială din „Tanti Teodoru”, cu accente greu de comentat în această perioadă, este adusă de Anida Lasto. „Realitatea este că ne-am abandonat părinții și bunicii, constrânși de amenzile unui sistem în care ne pusesem toate speranțele...”, spune medicul Nicolae Popescu, care „refuză”, în numele sistemului, să interneze o bătrână. Nu a contat dragostea pe care i-o purta bătrânei doamne fosta lui profesoară de pian.

Doare? Da, doare! Realitatea este, de cele mai multe ori, aspră!

Lupta cu timpul real din „Fotografiile”, proză, de doar câteva pagini, scrisă de Lilioara Macovei, sau „amintirile sezoniere” ale personajului masculin din „Singuri, cu valiza făcută” de Ruxandra-Magdalena Manea, implică multiple dedublări, rupturi de loc și timp, dezintegrări de personalitate, evadări temporale.

Realități despre ritualurile de îngropare sau despre obiceiurile precreștine, exorcizări, fac din proza Mariei Nițu, intitulată „Născuți cu tichie”, o scurtă monografie documentară a unui sat din sudul României. Cred că este singurul text fără o nișă de respirație, adică de visare. Descrierea horror, sub formă de exorcizare, cere un

tratament special. Îmblânzirea unei astfel de realități o poate face doar preotul.

„Desaga de visuri“ din biografia autoarei Andreea Pițulescu se descarcă în proza ei „O poveste adevărată despre cine nu sunt“ și oglinda din baie captează toate prim-planurile și vocile care se completează una pe alta.

Ce se ascunde în spatele fiecărei povestiri?

Povești nespuse, zone albe ale memoriei, zone albe ale scrisului, dezvăluri suspendate în timp, flash-uri ca un cioc de pasăre care rupe textura narativă, făcând loc altor vămi, pentru alte întâmplări.

Clelia Ifrim

Mariana AL-SALEH

În viața de toate zilele – profesor de limba și literatura română.

Născută la 22 august 1957, la Strehaia, în județul Mehedinți, localitate în care a absolvit și cursurile liceale.

Studii în domeniu, în cadrul Universității „Babeș-Bolyai“, din Cluj-Napoca, unde a finalizat, în 1981, cursurile Facultății de Filologie, secția română-rusă.

Publicații, proză și poezie, în revistele: 13 Plus, Calende, Asymetria, Argeș, Portal-MĂIASTRA.

Scrisul – o lume alternativă.

Pași pe nisip

Mașina alergia pe șosea. Era ucigător de cald. Din loc în loc, pe marginea drumului, sub acoperișuri improvizate, localnicii vindeau fructe și răcoritoare. Ferma spre care ne îndreptam era aproape de granița cu Arabia Saudită.

Pe colinele de nisip, printre care șerpuia șoseaua, vedeam risipite turme de capre. Era greu de crezut că pășteau, fiindcă smocurile rare de iarbă se uscaseră și luaseră culoarea nisipului. Câte o femeie care însoțea turma ridica bățul amenințător, tulburând parcă valurile de căldură. Te-ai fi așteptat să dispară cu capre cu tot în clipa următoare.

Mă gândeam la viața beduinilor, petrecută între nisip, soare și nemărginire, la câtă poezie încapse în ea ...

O coloană de tiruri ne-a obligat să reducem viteza. Nu era o idee tocmai bună să te oprești pe marginea drumului, dar hazardul are legile lui și o banală pană de cauciuc ne-a făcut prizonierii arșiței de-afară, până când însoțitorul nostru s-a întors cu roata de la ultimul service pe lângă care trecuserăm. Atunci mi-am reproșat răceala manifestată față de el.

Era un băiat bun. Unul dintre mulții de vârsta lui, care așteptau să se însoare fără să aibă un mijloc sigur de trai. Locuia cu mama și cu un frate mai mic într-o casă care ar fi trebuit reparată de mult, dar tatăl își luase o soție mai tânără și noua familie trecuse pe primul plan. Cele două femei erau într-o veșnică dispută... Lumea era obișnuită cu astfel de situații, nimeni nu le mai lua în seamă.

Și diformitatea fratelui mai mic părea un fapt obișnuit, doar pe mine mă mirase piciorul lui, dublu ca grosime față de celălalt. Căsătoriile între rude, încheiate în virtutea tradiției și ocrotite de religie, accentuaseră fenomenul degenerativ.

Zarifeh era o femeie din vecini, care trecea uneori zidul scund dintre case pentru a mai sta de vorbă, iar vorba se consuma într-o atmosferă letargică, în care femeile petreceau multe ore din zi. Numai primul ei născut era un copil normal. Ceilalți erau și ei copiii aceluiași Alah care-i voise însemnați într-un fel sau altul, adesea grotesc, însă ea le împărțea cu resemnare laptele și iubirea unui suflet care se mutila de la an la an.

Nu știu dacă durerea ei mi-a trezit mai multă compasiune decât revoltă. Am încercat s-o conving să nu mai nască, dar n-am făcut decât s-o înspăimânt, căci a fugit ca și cum vorbele mele i-ar fi deschis o ușă a păcatului. N-a mai venit niciodată până la plecarea mea.

În trecerea lor, toate aceste destine, împăcate sau zbuciumate, sfârșesc pietre în măreția deșertului, la fel bătute de vânt și arse de soare, până-n ziua când le acoperă nisipul.

Sara voia să coboare din mașină și era greu de convins că nu e bine...

Într-o zi fuseserăm invitați să prânzim la unul dintre nenumărații unchi. Obișnuitul prânz, servit jos, pe podea – o tavă imensă cu orez și carne de pasăre, pe lângă care fuseseră așezate mai multe boluri cu supă și iaurt. Încercările insistente ale gazdelor de a o lua în brațe declanșaseră o scenă tragi-comică – zbateri și țipete, apoi

picioarele ei dezlănțuite, spre consternarea mea, printre și prin vasele cu mâncare.

Erau niște mese de la care plecam flămândă și nu doar pentru că Sara avea o reacție de respingere față de aproape tot ce ne înconjura. Nu mă simțeam în largul meu să mănânc orezul cu mâna, iar mirosul grăsimii de oaie, folosită frecvent la gătit, îmi întorcea stomacul pe dos. Mai era cafeaua, îndoită cu zahăr, pe care, din politețe, am gustat-o de multe ori. În anii care au urmat am avut mereu o problemă cu dulcele.

Pe fondul tensiunilor generate de acomodarea forțată pe care o încercam, mă încântase ideea lui de a merge la fermă. Timpul se scursese, din cauza incidentului cu roata, și era aproape seară când am ajuns.

Indienii despre care îmi povestise, că lucrează acolo de mulți ani, ne-au întâmpinat politicoși. Erau scheletici și arși de soare. La un capăt al fermei se vedeau locuințele lor improvizate.

Am descoperit cu bucurie paradoxul locului – o grădină de legume crescută parcă din cel mai fertil sol, iar de jur împrejur, nisipuri. Ineditul imaginii mi-a trezit dorința de a o transforma într-o realitate palpabilă și am început să culeg, ca și cum m-aș fi temut să nu dispară, roșii, castraveți, fasole verde, o fasole ciudată cu păstăi lungi și unduioase.

El rămăsese de vorbă lângă mașină. Am auzit-o pe Sara țipând și m-am întors. Căzuse și avea obrajii acoperiți cu nisip, ca o pudră aurie, pe care n-am reușit să i-l îndepărtez decât târziu, acasă.

Cât m-am aflat acolo, mi s-a părut că trecerea de la lumină la întuneric se face brusc, aproape că vine noaptea

fără să fie seară și te surprinde neeliberat de tumultul zilei încheiate, așteptând zadarnic odihna.

La-ntors, șoseaua nu mai era aglomerată, niciunul dintre noi nu spunea nimic și doar zgomotul motorului tulbura liniștea pe care o simțeam amenințătoare. Sara dormea zâmbind în somnul ei inocent. Poate... datorită nisipului în care își îngropase fața.

Beduinii pieriseră înghițiți de noapte. Încercam să mi-i imaginez în jurul unui foc, vorbind cu glasul lor răstit, care făcea să pară că se ceartă mereu, în timp ce mâinile răsărite din mânecile largi conturau gesturi ancestrale.

Vânzătorii de fructe încă mai străjuiau șoseaua, sperând că niște călători nocturni se vor opri. Sfârșeam un drum de la care așteptasem prea mult.

Pe acoperișurile plate ale caselor fâlfâiau rufe puse la uscat – o imagine care îmi devenise familiară.

Bogdana BACIU

Am 45 de ani. Locuiesc în București, m-am născut în Horezu, jud. Vâlcea. Dragostea pentru cărți și literatură o datorez mamei mele, care a fost profesoară de Limba și Literatura Română. Am terminat TEHNOLOGIA PRODUSELOR ALIMENTARE în cadrul USAMV București și lucrez ca tehnician chimist.

Am început să scriu în pandemie. Scriu pe Facebook, pe grupul Ficțiuni Reale – o idee a lui Florin Piersic Jr. Am câștigat un mic, dar important pentru mine, premiu, la un concurs literar organizat de Biblioteca Costești, Vâlcea.

Poveste cu lupi

Razele soarelui de la primele ore ale dimineții se ascuseseră după o perdea groasă de nori cenușii; vântul se pornise din senin, făcându-l să tremure sub palton.

Urcă repede în mașină, dădu drumul radioului în surdină și porni mașina. Trebuia să meargă la o doamnă care sunase la redacție și povestise despre necazurile ce i le adusese o haită de lupi din pădurea din apropierea casei ei.

Redactorul-șef îl trimisese tocmai pe el, colegii chiar făcând glume pe seama lui... „Marc, ai grijă să nu te mănânce lupul cel rău sau, cine știe, chiar Scufița Roșie“...

Mașina rula încet pe șosea, nu voia să rateze indicatorul care avea să-l îndrume spre subiectul articolului.

La un moment dat i se făcu foame. „Trebuie să opresc undeva, să mănânc“, gândi el. În acest timp a văzut un han vechi. „Aici o să mănânc.“

Îi atrase atenția însemnul hanului, ce scârțâia prins în lanțuri ruginite sub streășină. Pe firmă scria „Colții lupului“, însă desenul de dedesubt prezenta mai degrabă o hienă lihnită de foame, decât ceea ce trebuia a fi un lup.

Deschise ușa și intră în han, aplecându-și capul pentru a nu se lovi de chenarul ușii. Îl învălu o căldură plăcută și un miros delicios îi gădilă nasul.

Era o încăpere mare cu geamuri înalte. Mesele erau zdravene și podeaua bine măturată. Câțiva clienți erau deja așezați la mese, aplecați deasupra unor castroane pline cu ceva asemănător cu tocana și a unor bucăți generoase de pâine.

...

– Vă aduc ceva? Întreabă o tânără cu păr des și roșcat strâns la spate. Astăzi avem tocană de vită. Pâinea este de ieri, dar e încă bună, la înmuiat. Tocana este bună. Are și morcov răzuit în ea.

Nu părea să aibă mai mult de 16 ani, dar drăgălășenia ei era uimitoare. O gropiță îi apăru în obrazul alb ca laptele când îi zâmbi și așteptă răbdătoare să comande. Ochii cenușii, mari, îi străluceau puternic, chiar cu toată lumina din încăpere.

– Vă rog, tocană și un pahar cu apă.

...

– Unde mergeți, domnule? Întreabă după un timp fata. Puteți să mă luați și pe mine cu dumneavoastră o parte din drum? Se lasă întunericul și, în ultimul timp, haitele de lupi ies din pădure atacând oamenii.

– Merg la d-na Noire.

– Bunica mea lucrează la bucătărie la dumneaei acasă, spuse fata. Ați putea să mă luați o bucată de drum cu mașina, dacă nu vă deranjează?

...

Un mesean, care ascultase de la masa vecină, dădu din cap și îl atenționă:

– Pădurea este casa lupilor. Nu vă dați jos din mașină orice ar fi.

... Apoi, șoptindu-i la ureche:

– Nu aveți încredere în nimeni și în nimic.

...

– Pregătiți-vă, dacă vreți să mergeți cu mine. Marc își încheie paltonul și dădu să plece.

– Așteptați-mă, vin acum. Și apăru îmbrăcată cu o haină și cu pantaloni de culoare roșie. Chiar și ghețele erau de un roșu aprins. Pe cap avea o bască roșie, cu un moț haios în vârful.

– A, spuse ea când văzu privirea uimită a lui Marc. Mi se mai spune „Scufița Roșie“ și îi întinse mâna mică, albă.

...

Mașina înainta încet pe drumul denivelat, pietruit și îngust, ce șerpuia printre copaci. În depărtare, se zărea printre copaci o clădire înaltă, cu turnuri și turnulețe înălțându-se la cer.

– Acolo trebuie să ajungeți. Fata îi zâmbi. Eu o să fac doar jumătate de drum cu dumneavoastră.

...

Marc porni farurile mașinii, acestea luminând copacii înalți și noduroși. Radioul se oprise de ceva timp, nu mai era semnal. Tânăra tăcu tot drumul, privind afară, pe geam.

La un moment dat, îi făcu semn lui Marc să oprească în dreptul unei poteci care se pierdea printre copaci.

– Aici trebuie să cobor. Mulțumesc pentru că m-ați adus până aici cu mașina. Mai aveți puțin de mers.

– Stai! Nu se vede nimic afară! Nu îți este teamă? Dar, până să mai spună ceva, fata era deja pe potecă.

...

„Asta-i bună!“ gândi el. Am pană de cauciuc tocmai aici“.

La câțiva zeci de metri se vedeau zidurile înalte ale casei. „O să merg pe jos!“ hotărî el. „Nu e mare distanța, o să mă descurc“.

Lăsă farurile aprinse să îi lumineze drumul. Fiind destul de înfricoșător afară, luă cu el o umbrelă mare, pe care o folosea doar atunci când turna cu găleata în oraș și nu folosea niciun mijloc de transport.

Nu apucă să facă decât câțiva pași, când urlete de lupi sparseră liniștea nopții. Se auzeau din ce în ce mai aproape. Făcu greșeala să se uite în urmă. Mai multe perechi de ochi strălucitori îl fixau din tufișurile de lângă drum. Fără să mai stea pe gânduri, o luă la fugă spre gard. Poarta era atât de aproape de el.

Instinctul îl făcu să privească în urmă înainte de a deschide poarta. Un lup mare, cenușiu, se repezise la el. Fără să stea pe gânduri, îl împunse cu umbrela în umăr, cu o forță nemaipomenită, dată de spaima ce o trăise.

Lupul se îndepărtă schelălăind.

În același timp, din curte apărură oameni cu făclii aprinse. Pericolul era îndepărtat.